

Merete Eldrups tale ved Københavns Universitets årsfest

Taler

Merete Eldrup
Bestyrelsesformand for
Københavns Universitet

Dato

25. november 2022

Sted

Operahuset, København

Deres Majestæt

Kære bestyrelse, ledere, medarbejdere, studerende og samarbejdspartnere

Kære alle

Hvad ville I gøre, hvis I modtog den fineste hædersbevisning inden for jeres felt?

Jeg ved ærlig talt ikke, hvad jeg ville gøre.

Måske åbne en flaske champagne og lige tage et øjeblik til at nyde bedriften.

Det ved jeg ikke, om dagens festforelæser har haft tid til endnu.

Men jeg ved, hvad Morten Meldal svarede Politiken, da de spurgte ham, hvad han gjorde dagen efter, at han modtog beskeden om, at han havde fået nobelprisen i kemi.

Du sagde:

”Jeg underviser altid torsdag kl. 8.15, og det gør jeg også i dag. Jeg kan ikke lade de studerende i stikken. De er det vigtigste.”

Jeg kan fortælle tilhørerne, at vi faktisk havde bestyrelsesmøde på KU, da nyheden om nobelprisen breakede.

Stemningen i bestyrelseslokalet blev lige løftet et par hundrede grader, da

nyheden tikkede ind. Og vi var endda ganske glade allerede.

Men vi blev da lige mindet om, hvad vi er sat i verden for.

Og humøret fik et ekstra nøk opad, da jeg senere på ugen læste Mortens førnævnte svar om de studerende.

Jeg blev simpelt hen så så glad og stolt.

- på Mortens vegne og de studerendes.

Det vigtigste på KU er nemlig ikke bestyrelsesmøder og fine priser.

Det vigtigste er viden

Og viden er allerbedst, når den bliver omsat til gavn for samfundet, i form af verdensklasse undervisning eller i form af nye opfindelser og innovation.

Det er fundamentet for vores virke. Og det, vi står for på Københavns Universitet.

Et helt afgørende element i viden er frihed.

Og her mener jeg frihed i en bred forstand og i mange forskellige sammenhænge.

Vi ved alle, at det er fri forskning, der ligger til grund for de store videnskabelige gennembrud.

Men fri forskning skaber også vækst og arbejdspladser.

Fri forskning kan nemlig sagtens være anvendelsesorienteret.

Det er en myte, at fri forskning er fjernt fra markedet. Og at strategisk forskning er bedre til at skabe vækst.

Det passer ikke.

KU har masser af eksempler på, at fri forskning fører til innovation og iværksætterier.

Se bare på kvanteområdet, hvor flere virksomheder opstår - og bliver solgt fra det internationale hot spot, vi er ved at opbygge i København.

Eller se på life science og spørg de store danske medicinalvirksomheder om, hvor meget den fri forskning har betydet for deres position på markedet i dag – ja for deres eksistens i det hele taget.

Vi skal værne om den fri forskning i Danmark.

Og vi vil gerne have meget mere af den. Hører I efter private fonde og ministerier?

Vi har alle en vigtig opgave i at sørge for, at vores forskere har gode og frie vilkår.

Det er et emne, vi løbende diskuterer på KU.

- I bestyrelsen, på fakulteterne og nogle gange i pressen.

Det er en vigtig og nødvendig diskussion.

For selvom vi ikke altid er enige om alt, kan vi forhåbentlig alle blive enige om, at forskningsfrihed – og den bredere Akademisk frihed – er en grundpille for et bæredygtigt og levende universitetsmiljø.

Akademisk frihed er en forudsætning for høj forskningskvalitet og den er helt essentiel for at KU kan tilbyde stærke uddannelser og udklække kandidater der skaber vækst og løser kriser.

Og hvad var så den nyligt overståede valgkamps primære idé til universitetet?

Ikke bedre uddannelser, som man måske kunne tro.

Men derimod – kortere uddannelser.

Kortere og bedre er ikke nødvendigvis hinandens modsætninger.

Men det kan de hurtigt blive, hvis det skal leveres i en politisk snuptagsløsning.

Eller hvis der er for stort fokus på at tilvejebringe økonomisk råderum og for lidt fokus på, at uddanne til fremtiden.

Jeg vil derfor anbefale en kommende regering at tænke sig godt om og rådføre sig grundigt.

Sporene skræmmer.

Der har de sidste 15 år har været for mange hurtige reformer på uddannelsesområdet

Stykkvise reformer, hvor der ikke er tænkt i helheder og hvor nogle tiltag endda er blevet et element i mange unges mistro

Og nogle af de selvsamme reformer er blevet tilbagerullet efter få år, fordi de fik utilsigtede konsekvenser et andet sted i systemet.

Der var ikke tænkt langt nok frem.

Det kan vi gøre bedre – og vi skal gøre det sammen

Så kære politikere og ministerier tag os tidligt med på råd – uddannelsessystemet skal fremtidssikres

Vi kigger også frem mod nye økonomiske vilkår for det danske samfund.

Vi ved blandt andet, at der vil komme faldende ungdomsårgange og meget tyder på, at vi nærmer vi os en tid med recession.

Alle kommer til at holde for. Også Københavns Universitet.

Vi skal blive bedre til at prioritere og bruge vores penge rigtigt.

Det er vi i gang med.

I 2022 har bestyrelsen sammen med den daglige ledelse igangsat en større administrativ reform der skal gå administrationen efter i sømmene med henblik på at frembringe bedre service og flere ressourcer til KU's kerneopgaver: uddannelse og forskning.

Vi fra KU vil nemlig gerne være en del af løsningen – så længe uddannelseskvaliteten og vores dygtige forskere og studerende ikke står for skud.

Og som I nu alle sammen ved, står vi tidligt op om morgenen og tager arbejdshandskerne på – selv dagen efter, at vi har fået en nobelpris.

Velkommen til Københavns Universitets årsfest 2022.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale, Åbningstale

Relateret

25. november 2022

25. november 2022

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/merete-eldrups-tale-ved-koebenhavns-universitets-aarsfest-2022>